

Aamulehti 7.4.2006

Muutosturva työllistämisen uusin este

On jo pitkään puhuttu pienyritysten puolesta ja alettu arvostaa sitä joukkoa, joka työllistää itsensä ja parhaassa tapauksessa useita muita. Nyt kun isoja tehtaita lopetetaan, entistä enemmän käännytään pk-yritysten puoleen. Toistaiseksi kaikki on ollut vain kaunista puhetta. Tiedämme tosiasiat, suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle lähivuosina ja toimivia yrityksiä katoaa tuhansia, sillä uusia vetäjiä ei löydy kaikkiin yrityksiin.

Alkaa olla kiire ja silti pienyrittäjä ei saa yhteiskunnalta kunnollista tukea. Yrittäjän sosiaaliturvaa on hieman parannettu, verotuksen keventämisestä puhutaan, Pohjois-Suomeen on yksinyrittäjälle luvassa työllistäessään apua palkan sivukuluihin, mutta nämä ovat pelkästään kosmeettisia toimenpiteitä. Ei näillä toimenpiteillä työllistetä sitä suurta joukkoa, joka odottaa kipeästi uutta työtä. Tarvitaan todellisia päätöksiä pienyritysten työllistämisen helpottamiseksi.

Päätökset on tehty tähän päivään asti suurten yritysten ehdoilla. On tunnettu tosiasia, että uuden työntekijän palkkaaminen on liian suuri riski. Entä, jos kemiat eivät toimi? Entä jos työntekijällä ei ole sitä yhteen hiileen puhaltamisen kykyä tai halua, joka pienessä, muutaman hengen yrityksessä tarvitaan. Olen monesti puhunut sen puolesta, että yrittäjä on vain se henkilö, joka mahdollistaa työn tekemisen. Työntekijät kukin omalla panoksellaan hankkivat sen rahan, josta muodostuu heidän palkkansa. Yrittäjä luo edellytykset omalla innovaatioillaan ja ottaa ja kantaa taloudellisen riskin. Myös epäonnistuessaan. Silloin kun kaikki ymmärtävät yhdessä tuloksen tekemisen ideologian on yrityksen mahdollisuus selvitä, sillä vapaamatkustajia ei voida ylläpitää.

Silti epäonnistuessaan, pienyrittäjä joutuu ikävään tilanteeseen irtisanoessaan työntekijöitä. Siitä taloudellisesta ahdingosta ja irtisanomisen mielipahan lisäksi, yrittäjää rankaistaan muutosturvalla, joka on 5 - 20 päivän palkan suuruinen maksu kullekin irtisanotulle. Irtisanomisen ehtona on taloudelliset ja tuotannolliset syyt eli yrittäjä on jo todella vaikeassa taloudellisessa tilanteessa ja jos irtisanottuja on useita, voi summa olla kohtalokas. Mahtaako noin lyhyessä ajassa uusi työpaikkakaan löytyä?

Tätä turvaa päätettäessä ei ole mietitty lainkaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Isot yritykset selviävät näistä maksuista ja irtisanotulle siitä voi olla apua.

Meidän on saatava nuoret innostumaan yrittämisestä ja pelastettava ne yritykset, jotka ovat lopettamisuhan alla. Valtava määrä työtä ja energiaa menee hukkaan ellemme tee pian jotakin. Ja se tekeminen on päättäjien käsissä. Haluan päätöksiä tukea taloudellisesti pienyritysten työllistämistä! On löydettävä se yhteisymmärrys, että työttömyyskorvaukset ovat kalliimpia kuin pienyritysten tukeminen. Tarvitaan tekoja ei juhlapuheita.

Leena Arkia
yrittäjä